

DIS!NFO

BRIEF

Oktober 2021.

GODIŠNJI DFC MEDIA MONITORING

DFC ANALIZA

DFC je objavio izvještaj zasnovan na analizi godišnjeg monitoringa najčitanijih srbijanskih medija u Crnoj Gori, koji je trajao od 1. oktobra 2020. do 30. septembra 2021. godine. Izvještaj je identifikovao primarne narative o Crnoj Gori koje su kreirali portali *Alo*, *Espresso*, *Blic*, *Srbija danas*, *Kurir* i *Informer* u prethodnih 12 mjeseci i obuhvatio je 15.825 članaka sa ključnom riječi *Crna Gora*.

Njihovo izvještavanje je obilovalo senzacionalizmom, često kršeći novinarsku etiku sa jasnim ciljem stvaranja predrasuda prema Crnoj Gori, njenim građanima i institucijama. Osim toga, takvo izvještavanje umnogome doprinosi radikalizaciji društava i eskalaciji podjela.

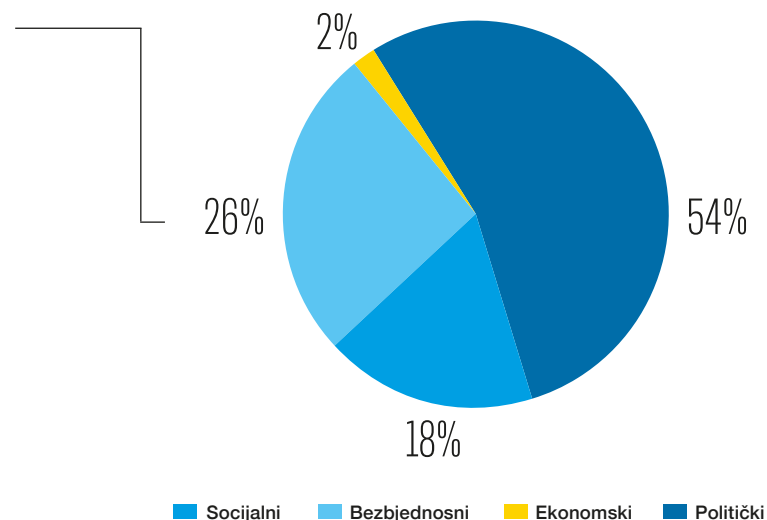
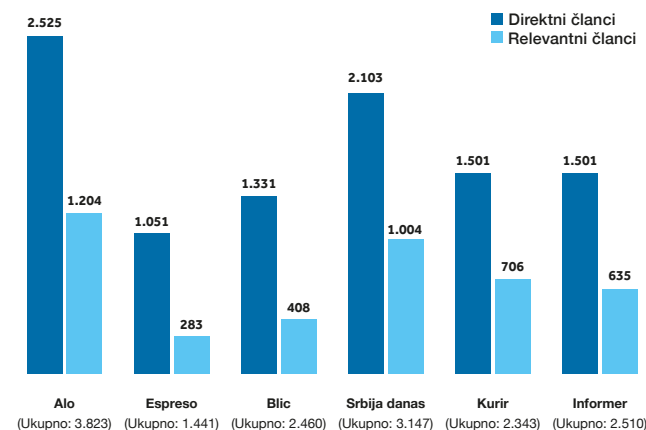
Praćeni sadržaji generisali su ukupno 15.825 tekstova koji sadrže ključnu riječ

Crna Gora, dok je njih 9.698 direktno ciljalo Crnu Goru i dešavanja u njoj. Za potrebe praćenja identifikovano je 4.265 relevantnih članaka od 9.698 direktnih.

Relevantni članci su kvalitativno podijeljeni na **četiri domena – politički, društveni, bezbjednosni i ekonomski**. Broj članaka koji se uglavnom odnose na politički je ukupno 3.012 (54%). Ukupno 1.433 članka (26%) odnosilo se na oblast sigurnosti, zatim 981 (18%) članak na društveni domen, a 141 (2%) članak na ekonomski domen.

Narativ koji se najviše ponavlja (1.754 puta) u pomenutim medijima je da je *Crna Gora zarobljena i kriminalna država*. Drugi narativ po zastupljenosti je da su *Krivokapić, Abazović i Bečić izdajnici* (700 puta). Više detalja i integralni izvještaj možete pronaći na [sajtu DFC-a](#).

Broj identifikovanih i analiziranih članaka

ANKETA PROTIV SRBA

DEZINFORMACIJA

Centar za građansko obrazovanje (CGO) [objavio](#) je 25. oktobra 2021. rezultate istraživanja javnog mnjenja u kojima se između ostalog ističe da dominira uvjerenje da se država kreće u lošem pravcu nakon promjene vlasti. Istraživanje je pokazalo da građani koji se po nacionalnosti izjašnjavaju kao Srbi i oni nižeg obrazovnog nivoa smatraju da Crna Gora ide u dobrom smjeru.

Pojedini članovi vladajuće strukture u Crnoj Gori, kao i dio domaćih i regionalnih medija tvrde da je pozadina ovog istraživanja pokušaj diskreditacije Srba. Pojedini srbijanski portali su istraživanje okarakterisali kao *anketu protiv Srba*. Dio medija i političara su takođe targetirali Daliborku Uljarević, što je prouzrokovalo salvu uvreda upućenih direktorici CGO-a.

Pojedini srbijanski tabloidi iskoristili su ovaj tekst kao povod za širenje dezinformacija uz senzacionalizam i već ustaljeni narativ o ugroženosti Srba u Crnoj Gori

EU NE BRANI PROSRPSKIM PARTIJAMA DA UĐU U VLADU

DEZINFORMACIJA

Međunarodna zajednica i partneri Crne Gore su u više navrata izrazili zabrinutost zbog eventualnog ulaska DF-a u izvršnu vlast. Poruke koje su stizale uvijek su naglašavale da spolj-nopolitički kurs Crne Gore ne smije da se mijenja i da će svaka crnogorska vlada koja bude gajila evroatlantske vrijednosti imati podršku međunarodne zajednice. Takve stavove iznijeli su i predstavnici EU u tekstu koji je objavio [Radio Slobodna Evropa](#).

Međutim, pojedini srbijanski tabloidi iskoristili su ovaj tekst kao povod za

širenje dezinformacija uz senzacionalizam i već ustaljeni narativ o ugroženosti Srba u Crnoj Gori. U člancima, srpski tabloidi [Alo](#), [Informer](#) i [Objektiv](#), tvrdili su da Evropska unija brani ulazak srpskim strankama u rekonstruisanu Vladu.

U izjavi za RSE, Marko Makovec, direktor za Zapadni Balkan u Evropskoj Službi za spoljne poslove, kazao je da ako DF bude pozvan u Vladu, mora biti jasno da će podržati geostratešku orijentaciju koja podrazumijeva evropski put. Ova izjava jasno ukazuje da EU ne blokira ulazak srpskih partija u Vladu ali da podrška EU eventualnoj rekonstruisanoj vladi zavisi od njene spolj-nopolitičke orijentacije.

EU I PANDORA PAPIRI

DEZINFORMACIJA

Međunarodni konzorcijum istraživačkih novinara (ICIJ) objavio je 03.10.2021 dokumenata, poznata kao *Pandora papiri*, koji otkrivaju finansijske tajne velikog broja svjetskih lidera, političara i slavni ličnosti koji su izbjegavali poreske obaveze otvarajući ošor firme na raznim krajevima svijeta.

Određeni srbijanski mediji, poput [Nacionalista](#) i [Novosti](#), iskoristili su ovu temu za širenje dezinformacija o Crnoj Gori. U identičnim tekstovima pod naslovom *Steže se obruč oko Đukanovića: Brisel najavio uključivanje u rasvetljavanje afere Pandorini papiri u Crnoj Gori*, ti mediji su

Sadržaj ovih tekstova nije odgovarao senzacionalističkim naslovima koji su plasirani

najavili navodno uključivanje EU u istragu afere u našoj zemlji. Međutim, u pitanju je dezinformacija. Takođe, sadržaj ovih tekstova nije odgovarao senzacionalističkim naslovima koji su plasirani, jer je i iz Delegacije Evropske unije (EU) u Crnoj Gori takođe poručeno da ne komentarišu javne navode u vezi sa pojedinačnim slučajevima pomenutim u istrazi *Pandora papiri* i da je na nadležnim državnim organima da odluče da li u navodima ima elemenata za istražni postupak.

HAOS NA CETINJU U REŽIJI SRBIJANSKIH MEDIJA

DEZINFORMACIJA

Pravoslavne crkve u Crnoj Gori i njeni vjernici 31. oktobra obilježavaju dva praznika posvećena svetom Petru Cetinjskom i apostolu Luki. Tim povodom, vjernici iz svih gradova Crne Gore su posjećivali Cetinjski manastir. Ispred manastira je bila prisutna i policija, a brojni građani sa crnogorskim nacionalnim obilježjima su pjevali crnogorske pjesme.

To je bio okidač za srbijanske tabloide da krenu sa serijom senzacionalističkih naslova. Srbijanski tabloidi su na identičan ili sličan način pisali da je na Cetinju kaos koji prave komite. [Informer](#), [Novosti](#), [Alo](#), [Kurir](#) samo su neki od tabloida koji su širili dezinformacije tog dana. Međutim, na Cetinju je tog dana sve prošlo mirno i bez incidenata.

Na Cetinju je tog dana sve prošlo mirno i bez incidenata

2BS FORUM

DFC INFO

Na nedavno završenom 2BS Forumu poseban panel bio je posvećen dezinformacijama i negativnom stranom uticaju koji se upravo ispoljava putem ovog fenomena. Učesnici panela su bili Brajan Vitmor nerezidentni saradnik Atlantskog savjeta i Vuk Maraš direktor Medijske asocijacije Jugoistočne Evrope.

Gostujući na panelu o uticaju dezinformacija Vitmor je kazao da društva u kojima postoji visoki stepen korupcije, visok stepen nepovjerenja javnosti i visok stepen polarizacije, su ranjiva na prijetnju koju predstavljaju dezinformacije. Kao rješenje za ovaj problem Vitmor navodi saradnju unutar

transatlantske zajednice. Treba da pojačamo nivo medijske pismenosti, građansko obrazovanje, povećamo otpornost, kao što su to uradile skandinavske i baltičke zemlje, dodao je on.

Vuk Maraš smatra da u borbi protiv dezinformacija prvi korak bi trebao biti jačanje kapaciteta medija da budu odgovorniji prema čitaocima, a zatim precizniji i profesionalniji i da je to ono što nedostaje našim društvima. Maraš smatra da je neophodno da se redefiniše pojam medijske pismenosti, i da se nađe adekvatno rješenje kako da se dopre do mladih ljudi. On dodaje da se u taj proces moraju uključiti crnogorske vlasti i nadležno ministarstvo.

„Društva u kojima postoji visoki stepen korupcije, visok stepen nepovjerenja javnosti i visok stepen polarizacije, su ranjiva na prijetnju koju predstavljaju dezinformacije”

Disinfo Brif pruža mjesečni pregled ključnih dezinformacija, narativa i propagande koje je DFC tim razotkrio i istražio kako bi podigao svijest o problemu i njegovom obimu.

Disinfo Brif je dio DFC projekta finansiranog dijelom od strane američkog Stejt departmenta. Iznesena mišljenja, nalazi, zaključci i preporuke ne odražavaju nužno stav Vlade SAD.